

KOUZELNÝ ATLAS PUTOVÁNÍ ČASEM

Veronika Válková

ŘÍM

POZDVIŽENÍ V POMPEJÍCH

bambóok

S NOVÝMI
ILUSTRACEMI
PETRA KOPLA

JMENUJU SE BÁRA.

JE MI DVANÁCT, TEĎ PŮJDU DO ŠESTÉ TŘÍDY A JAKO KAŽDÉ DÍTĚ SE POŘÁD ROZČILUJU S RODIČI. OPRAVDU BY MĚ ZAJÍMALO, PROČ DOSPĚLÁCI MYSLÍ JENA SEBE A JSOU PŘESVĚDČENÍ, ŽE PRO JEJICH DÍTĚ JE DOBRÉ ZROVNA TO, CO ONI SI MYSLÍ, ŽE JE DOBRÉ. NĚKDY SI PŘIPADÁM JAKO ŠACHOVÁ FIGURKA. ŠOUPNOU MĚ TAM, KDE MĚ CHTĚJÍ MÍT, A JEŠTĚ ČEKAJÍ, ŽE Z TOHO BUDU NADŠENÁ. NEMŮŽU SE DOČKAT, AŽ VY-ROSTU A PŘESTANOU SI SE MNOU DĚLAT, CO CHTĚJÍ.

TAK TŘEBA: JSEM JEDINÁČEK. NIKDY MĚ NEBAVILO BÝT JEDINÁČEK. A KDYŽ JSEM SE NAŠE POKOUŠELA PŘEMLUVIT, ABY MI POŘIDILI SOUROZENCE, SNAŽILI SE MI NAMLUVIT, ŽE TAKHLE JE TO PRO MĚ LEPŠÍ. KDYBY NÁS BYLO VÍC, NEMOHLA BYCH PŘY CHODIT NA FRANCOUZŠTINU A GYMNASTIKU A NA PIÁNO A NEMOHLI BYCHOM NA DOVOLENOU DO ŘECKA, PROTOŽE BYCHOM NA TO NEMĚLI PENÍZE. A V DĚTSKÉM POKOJÍČKU BYCHOM SI SKÁKALA PO HLAVĚ. VŮBEC JE NENAPADLO, ŽE BYCH KLIDNĚ OŽELELA FRANCOUZŠTINU NEBO GYMNASTIKU NEBO PIÁNO. KDYBYCH MĚLA SÉGRU, MOHLY BYCHOM CHODIT TŘEBA JENA GYMNASTIKU, ALE SPOLU. NEBO ŽE BYCH BYLA RADŠÍ CELÉ LÉTO SE SÉGROU NA CHALUPĚ U BABI JIZERSKÉ A LÍTALA PO LESE, NEŽ SE S NIMI SAMA ŠKVAŘILA NA PLÁŽI V ŘECKU. A ŽE BYCH SI SE SÉGROU S RADOSTÍ SKÁKALA PO HLAVĚ, V POKOJÍČKU I JINDE. PRAVDA JE, ŽE PRO NĚ JE POHODLNĚJŠÍ MÍT JEJEDNO DÍTĚ. SLYŠELA JSEM, JAK SE O TOM MAMINKA BAVÍ S TĚTOU MIRKOU, KTERÁ MÁ DVA KLUKY, MOJE BRATRANCE. A TETA JÍ ŘÍKALA, AŽ SI UVĚDOMÍ, ŽE SICE TEĎ ONI MAJÍ NA STAROSTI JEJEDNO DÍTĚ, ALE ŽE TO DÍTĚ, Tedy MĚ, TAKY ODSOUDILI K TOMU, ŽE ONO BUDE MÍT JEDNOU NA KRKU DVA NEMOHOUČÍ STAŘÍKY. MAMINKA PAK S TĚTOU NĚ JAKOU DOBU NEMLUVILA. ALE MNĚ PŘIPADÁ, ŽE TETA MÁ PRAVDU. JAK JÁ MÁM JEDNOU ZVLÁDNOUT SAMA SE POSTARAT O NĚ OBA, KDYŽ PRO NĚ DVA JE TEĎ NÁROČNĚ STARAT SE O MĚ JEDNU? NENÍ TO FÉR.

A DRUHÁ VĚC: NAŠI NÁS PŘESTĚHOVALI. DONEDÁVNA JSME BYDLELI V PANELÁKU V PRAZE NA JIŽNÍM MĚSTĚ. PODLE MĚ NÁM TAM NIC NECHYBĚLO. ALE NAŠI PŘIŠLI S TÍM, ŽE BYT JE MALÝ, ŽE JE V PRAZE HROZNĚ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VŮBEC, A KOUPILI DŮM SE ZAHRADOU KOUSEK OD PRAHY. MAMINCE JE TO JEDNO, ONA PRACUJE JAKO PŘEKLADATELKA, TAKŽE VĚTŠINU PRÁCE VYŘIZUJE PŘES E-MAILY, TATÍNKOVI TAKY, PROTOŽE TO MÁ DO PRÁCE AUTEM SKORO STEJNĚ RYCHLE, JAKO KDYŽ DŘÍV JEZDIL METREM A TRAMVAJÍ. ALE ODSKÁKALA JSEM TO JÁ, PROTOŽE ODSUD NEMŮŽU DOJÍŽDĚT DO STARÉ ŠKOLY. TAKŽE JSEM PŘIŠLA O VŠECHNY KAMARÁDY A KAMARÁDKY, SE KTERÝMI JSEM PĚT LET CHODILA DO TŘÍDY. O TEREZKU, MOU NEJLEPŠÍ KAMARÁDKU, SE KTEROU JSME VĚDYCKY SEDĚLY V JEDNĚ LAVICI, O MIKULÁŠKA, KTERÉMU JSEM DÁVALA OPISOVAT ÚKOLY Z MATIKY, KATKU, DÁŠU... ALE HLAVNĚ ŽE JSEM NA ČISTÉM VZDUCHU, ŽE? DALŠÍ DOSPĚLÁCKÉ SOBECTVÍ. PŘESTOŽE JE TĚDŮM OPRAVDU VELIKÝ A JE POROSTLÝ ZELENÍ, O KTERÝCH SI DOSPĚLÁCI MYSLÍ, ŽE JE TO BŘEČTANEBO PSÍ VÍNO, ALE ZELENÍ SE JETAK TVÁŘÍ, A KDYŽ JE NIKDO NEVIDÍ, POBÍHAJÍ PO OMÍTCE A ŠUSTÍ. A MŮJ POKOJÍČEK JE STEJNĚ VELKÝ JAKO NÁŠ STARÝ OBŮVÁK.

JE ALE JEDNA VĚC, KVŮLI KTERÉ JSEM OCHOTNÁ NAŠIM TO PŘESTĚHOVÁNÍ ODPUSTIT A KTERÁ BY SE NIKDY NESTALA, KDYBYCHOM ZŮSTALI VE STARÉM BYTĚ.

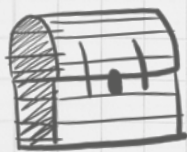
VLASTNĚ DVĚ VĚCI.

S DOMEM JSME KOUPILI KOČKU BARČU. JE ČERNÁ S BÍLÝM BŘÍŠKEM, NÁPRSENKOU A TLAPKAMI A CHOVÁ SE JAKO PRAVÁ DÁMA. DĚLÁ SI, CO CHCE, ALE DĚLÁ TO, JAK TATÍNEK ŘÍKÁ, S NOBLESOU. KOČKY JSOU VŠECHNY TAJEMNÉ A BARČA DVOJ-

NÁSOB, A TO JE SUPER. KONEČNĚ MÁM JINÉ ZVÍŘE NEŽ ŽELVU PÍŤU, PROTOŽE V PANELÁKU MI NAŠI NIC CHLUPATÉHO DOVOLIT NECHTĚLI. TO JE TA PRVNÍ PRIMA VĚC.

TA DRUHÁ JE, ŽE JSEM NA PŮDĚ VE STARÉ TRUHLE NAŠLA KOUZELNÝ ATLAS. NA PRVNÍ POHLED VYPADÁ JAKO STARÝ ŠKOLNÍ DĚJEPISNÝ ATLAS, ALE HODNĚ STARÝ, PROTOŽE JE VÁZANÝ V KŮŽI A TA KŮŽE JE UŽ DOST OHMATANÁ. NA PRVNÍ STRANĚ JE NAPSÁNO:

Atlas
Historický
od
.....
..
.....
Sestavený

OD KOHO SESTAVENÝ, TO NEJDE PŘEČÍST, PROTOŽE JE TAM KAŇKA. NA DALŠÍCH STRÁNKÁCH JSOU MAPY. VĚTŠINOU JSOU TO MAPY EVROPY, ALE NAŠLA JSEM TAM I MAPY JINÝCH SVĚTADÍLŮ. NEJSOU BAREVNÉ JAKO V NORMÁLNÍCH ATLASECH, ALE ZAŽLOUTLÉ A NAKRESLENÉ VYBLEDLÝM HNĚDÝM INKOUSTEM. TAM, KDE JE LES, JE MÍSTO ZELENÉ BARVY SPOUSTA MALÝCH STROMEČKŮ. MĚSTA NEJSOU VYZNAČENÁ KOLEČKEM, ALE OPAVDU JE TAM NAMALOVANÉ MALÉ MĚSTEČKO, VĚTŠINOU S HRADBAMI A S BRÁNOU, NEBO JENOM HRAD NEBO VESNÍČKA. TAM, KDE MAJÍ BÝT HORY, JSOU NAKRESLENÉ RŮZNĚ VELKÉ KOPEČKY A V MOŘÍCH PLAVOU VELRYBY A VŠELIJAKÉ NESTVŮRY A PLUJÍ PO NICH KORÁBY S PLACHTAMI. NĚKDE JE PRAZDNÁ PLOCHA A NA NÍ JE NAPSÁNO HIC SUNT LEONES. ZJISTILA JSEM, ŽE TO ZNAMENÁ ZDE JSOU LVI A PSALO SE TO DO MAP NA MÍSTA, KTERÁ JEŠTĚ NEBYLA PROZKOUMANÁ A NIKDO NEVĚDĚL, CO TAM JE. TAKOVÁ UŽ DNESKA ASI NEJSOU, A TO JE ŠKODA.

KDYŽ SÁHNU NA MAPU, PŘENESE MĚ ATLAS DO MINULOSTI.
OPRAVDU.

UŽ SE MI TO STALO NĚKOLIKRÁT.

A MÁM DŮKAZY - PROTOŽE KDYŽ V MINULOSTI NĚCO DOSTANU, VRÁTÍ SE TO SE MNOU K NÁM NA PŮDU. TYHLE SUVENÝRY SI SCHOVÁVÁM DO KRABICE POD POSTELÍ A UŽ TAM MÁM NÁHRDELNÍK OD KARLA IV. A VYŘEZÁVANÝ DRAHOKAM A SANDÁLY Z POMPEJÍ A DALŠÍ VĚCI.

SNÁŽILA JSEM SE VYZKOUMAT, JAK ATLAS FUNGUJE, NA NĚCO UŽ JSEM PŘIŠLA. ČÍM DĚLE NECHÁM RUKU NA MAPĚ, TÍM DĚLE JSEM V MINULOSTI. DO MINULOSTI SE DOSTANU VŽDYCKY OBLEČENÁ TAK, JAKO LIDÉ, KTERÍ TAM ŽIJÍ, ALE JAKMILE SE VRÁTÍM NA PŮDU, MÁM NA SOBĚ ZASE SVOJE ŠATY. A V MINULOSTI TAKÉ VŽDYCKY UMÍM MLUVIT JAZYKEM, KTERÝ SE TAM POUŽÍVÁ.

ZATÍM JSEM JEŠTĚ NEPŘIŠLA NA TO, JAK SI VYBRAT, KAM DO MINULOSTI SE DOSTAT. SNAD NA TO ČASEM PŘIJDU, PROTOŽE MÁM JEDEZÁVAZEK, KTERÝ BYCH RÁDA SPLNILA. PŘI SVOJÍ PRVNÍ CESTĚ DO MINULOSTI JSEM SE SETKALA S ŘECKÝM HRDINOU ACHILLEEM. STRAŠNĚ SE HÁDAL S JINÝM BOJOVNÍKEM. KDYŽ JSEM SE VRÁTILA, VŠECHNO JSEM SI O NĚM ZJISTILA A DOZVĚDĚLA JSEM SE, ŽE SE KVŮLI TĚ HÁDCE URAZIL A TRUCOVAL A ODMÍTAL DÁL BOJOVAT VE VÁLCE A ŽE PAK ŠEL JEHO PŘÍTEL PATROKLOS DO BOJE V JEHO ZBROJI, ALE PROTOŽE NEBYL TAK DOBRÝ VÁLEČNÍK JAKO ACHILLEUS, NEPŘÁTELE HO ZABILI. ROZHODLA JSEM SE, ŽE SE TAM VRÁTÍM A BUDU ACHILLEA VAROVAT, ŽE KDYŽ BUDE TVRDOHLAVÝ JAKO MEZEK, ZTRATÍ NEJLEPŠÍHO KAMARÁDA. ALE ZATÍM JSEM SE TAM ZNOVU NETREFILA.

TAKY MÁM PODEZŘENÍ, ŽE KOČKA BARČA MÁ S ATLASEM NĚCO SPOLEČNÉHO. JENOM NEVÍM, CO...

Kapitola 1

Bára otevřela jedno oko. Jedno proto, aby se nevzbudilo to druhé, kdyby bylo ještě moc brzy na vstávání. Hodiny ukazovaly půl osmé. Hodiny byly vlastně břískem rozesmátého králíčka, tatínek je Báře přivezl z jedné služební cesty, když měla jít do první třídy. Páni, to to uteklo, pomyslela si Bára. Teď mám jít do šesté. Králíkovi je šest let, skoro školák... Každopádně půl osmé je na prázdninové vstávání moc brzo, a tak Bára to jedno probuzené oko zase zavřela. Ale už neusnula, protože ji budilo divné šumění a šustění.

To budou zeleni, napadlo ji. Myslí si, že je nikdo nevidí, a běhají po zdech domu. Dospělí samozřejmě věří jen tomu, co vidí, pro ty byl dům, do kterého se Bára nedávno s rodiči nastěhovala, prostě a jednoduše porostlý břečtanem a psím vínem. Ale Bára věděla svoje. Věděla to od té chvíle, co se poprvé vyklonila z okna svého pokoje a viděla zeleně zblízka. Oni se *tváří*, že jsou listí psího vína a břečtanu. Drží se omítky takovými malinkými kulatými pacičkami, které vypadají jako přísavky, a když si myslí, že se nikdo nekouká, tak po omítce běhají. A to právě šustí. Bára zavětrila příležitost zeleně načapat. Moc by ji zajímalo, co udělají, až je přistihne. A tak potichu a opatrně sklouzla z postele na podlahu a po čtyřech, aby ji zeleni nezahlédli, se doplížila k oknu. Schovaná za záclonou se postavila, ale skrze zavřené okno neviděla na fasádu, a tudíž ani na zeleně. Bylo jí jasné, že jakmile začne otevírat okno, zeleni to uslyší a honem rychle se začnou tvářit jako listí.

Tak to nemá cenu, pomyslela si. Odhrnula záclonou a spatřila, jak se listí kaštanu, který rostl před jejím oknem, leskne

deštěm. Ze zatažené oblohy lilo, jako by tam nahoře někdo převrhl necky, jak říkala jizerská babička. V Jizerkách se to totiž stávalo pořád.

Tam si za deště vždycky Bára zalezla s knížkou na půdu, poslouchala, jak kapky buší na střechu, a čichala vůni sena. Babička už sice dávno nechovala žádná zvířata, která by se senem krmila, nepočítá-li se v to Bářina želva Píďa, která sice taky seno nežere, ale může se jí senem podestýlat, ale v části půdy pořád ještě seno uskladněné bylo. Tatínek babičce říkal, že by ho měla vyhodit, protože kdyby do chalupy uhodil blesk, to seno vzplane jako vích, ale babička ho vždycky uklidňovala, že ona má hromosvod. *Bleskosvod*, opravoval ji tatínek, protože *těmhle technickým věcem* on rozuměl z celé rodiny nejlépe. Do chalupy totiž může udeřit blesk, ne hrom. Hrom je jen zvuk, ten nic nedělá. Blesk je elektrický výboj o síle až sto milionů voltů a má teplotu až pětapadesát tisíc stupňů Celsia. Což tvrdil tatínek. Babička se tomu zasmála se slovy, že taková čísla si vědci vymysleli, protože ať jí Lubomír, tedy tatínek, ukáže teploměr, který naměří padesát pět *tisíc* stupňů Celsia, když ten za oknem je dlouhý asi dvacet pět centimetrů a jsou na něm dílky od minus třiceti do plus padesáti. Pak babička požádala Báru, aby spočítala délku teploměru, který by mohl naměřit padesát pět *tisíc* stupňů Celsia, tatínek prohlásil, že tenhle rozhovor nemá smysl, odešel štípat dříví a Bára se radši vytratila do lesa za potok, aby nemusela počítat délku toho teploměru.

Takže, *suma sumárum*, jak by řekl tatínek, liják je nejlepší chvíle na čtení na půdě. A Báře už se znovu do postele nechtělo. I když prázdniny skončí za tři dny a pak už si přispí jenom o sobotách a nedělích. Chtělo se jí sebrat knížku a vylézt si na půdu, protože tady v tom domě, který koupili od paní Karasové a přestěhovali se sem z pražského paneláku, tady půdu měli. Krásnou, velkou, tajuplně zaprášenou, s pavučinami, opuštěnými vosími hnízdy a spoustou *krámů*.

Bára se oblékla a vyklouzla z pokojíčku. Chvíli poslouchala za dveřmi ložnice rodičů. Ozývalo se z ní slabé *chrrr... chrrr...*,

což znamenalo, že se tam ještě spí. Tatínek uměl vyluzovat i úplně jiné zvuky než *chrrr... chrrr...*, a při tom se spát nedalo. Bára opatrně sešla po schodech do haly. Po stranách perského běhounku, který na ně maminka natáhla, bylo vidět, jak je bílá barva schodiště ošlapaná až na dřevo. Na konci zábradlí Bára pohladila vyřezávanou dívčí hlavičku, jejíž dřevěné vlasy se do zábradlí zaplétaly a splývaly s ním, a hlavička se na ni na pozdrav usmála. Bára už si na to za těch pár dní, co tu bydleli, zvykla. I na to, že na ni mrká hlavička mosazné sošky, kterou mají vchodové dveře místo kliky. Šla ji po ránu pozdravit a soška na ni zase spiklenecky mrkla, jako by říkala venku sice hnusně leje, ale sem dovnitř, sem já ten déšť nepustím! Pak Bára přeskákala jako šachový koník po černých a bílých dlaždicích do kuchyně. Bylo to na čtyři skoky, už to měla spočítané.

Dala kávu a vodu do kávovaru, prostřela na stůl a nanosila na něj všechno, co by se dalo sníst ke snídani. Pak si uvařila kakao. Trvalo to právě tak dlouho, jak kávovar bublal a prskal a srkal. Byly to hrozné zvuky a doma je Bára nesnášela. Vlastně – ne *doma*. Protože doma je teď tady, v domě porostlém břechtanem a psím vínem, v zahradě plné kaštanů a pámelníků a s vrzající brankou od zahrady. Bára ty zvuky nesnášela v panelákovém bytě v Praze. Protože jakmile ji ráno začal budit tenhle zvuk, znamenalo to, že maminka chystá snídani a za chvíli jí přijde říct, aby vstávala do školy. Ale z kuchyně v přízemí do Bářina pokojíčku nahoře to slyšet nebude.

Bára s uspokojením přehlédla přichystaný stůl a potichu vyběhla po schodech nahoru. Nezapomněla samozřejmě pohladit hlavičku na zábradlí, protože jinak by jí mohly schody podrazit nohy. Takhle jen přátelsky povrzávaly. Zaklepala na dveře ložnice, ale zevnitř se pořád ozývalo jenom *chrrr... chrrr...* Když to nepřestalo ani po třetím zaklepání, Bára otevřela a nekompromisně z tatínka stáhla peřinu. Z maminky to nemělo cenu, protože maminka se po ránu *nekočkovala*.

„Snídaně!“ zatrylkovala.

„Pane bože, kolik je hodin?“ vzdychla maminka a koukla na náramkové hodinky. „Skoro osm.“

„Vrať mi peřinu!“ zavrčel tatínek a schoval hlavu pod polštář.

„Tak si ji vem!“

Tatínek po Báře skočil, povalil ji na postel a strašlivě ji zloch-
tal. Bára se málem počůrala smíchy.

„Teda kde se ve vás dvou bere po ránu tolik energie,“ vzdych-
la znovu maminka, hodila přes sebe župan a rozespale se od-
šourala na záchod.

Bára zase seběhla dolů, sedla si ke stolu na své místo a če-
kala, až maminka s tatínkem přijdou. První se zjevil tatínek
v pruhovaném pyžamu, nasál vůni kávy a po tváři se mu rozlil
blažený úsměv.

„Kávička,“ vzdychl blaženě a dal Báře pusku do vlasů. Za
chvilku přišla maminka. Už byla – na rozdíl od nich dvou –
umytá a učesaná.

„Barborko, ty jsi připravila snídani!“ užasla. „Ty jsi moje zla-
tá holčička!“

Druhá pusa do vlasů.

Když se *výjimečně* stalo, že se Bára probudila dřív než rodi-
če, a že dokonce i *vstala* dřív než rodiče, ráda připravila snídani.
Jenže v panelákovém pražském bytě to moc tajně dělat nešlo,
protože ji prozradily příšerné zvuky kávovaru.

„To se mi to dneska bude pracovat,“ pochvaloval si tatínek
nad hotovou kávou a natáhl se pro máslo a nůž.

„No, mně doufám taky,“ poznamenala maminka. „Musím do-
dělat ten překlad, ještě mi zbývá asi dvanáct stránek, kdyby to
byla nějaká detektivka, neřeknu, ale tohle jsou samé technické
věci, jak já mám vědět, že *ixpénšn konektr* se česky přesně řek-
ne rozšiřovací přípojka nebo že *kchém ring* je vačka. Proboha, co
je to vačka? Vždyť já to nevím ani česky!“

„Já vím,“ vzpomněla si Bára. „Vačka je takové zvíře, něco
jako klokan, ale je to menší a neskáče to, ale má to taky kapsu
na břicho! Viděli jsme to v zoo!“

„To je vačice, Barboro,“ opravil ji tatínek. „Vačice. Ne vačka.“

„Barborko, používej trochu jazykový cit,“ požádala ji maminka. „Vždyť máte angličtinu od třetí třídy. V tom spojení přece slyšíš *ring*, ne? To slovo znáš. Co to znamená?“

„Prstýnek,“ zahučela otráveně Bára. Tak ona se jim připravuje se snídaní, a maminka z ní za to udělá hned po ránu blbce.

„To taky, nebo prstenec, kruh, cokoliv kruhovitého. Takže když to v tom slovním spojení slyšíš, tak tě přece nemůže napadnout, že by to mohlo být zvíře!“

„Mně to připomněla ta vačka.“

„Jelikož jsi vůbec neuvažovala ten anglický termín.“

„Ne, protože škola začíná až za tři dny,“ odsekla Bára.

„Co je to za argument?“ zamračila se maminka. „To chceš říct, že mozek budeš používat jen ve školním roce? Jako penál?“ Bára si ukousla rohlík, aby měla plnou pusku a nemusela odpovídat. Jednak byla uražená, jednak si uvědomila, že za tři dny končí prázdniny a ona půjde do školy.

Jindy by se těšila, protože půjde na druhý stupeň, takže už bude *velká holka*, a byla by zvědavá na nové předměty a nové učitele, protože doteď měli jen paní učitelku Dostálovou na všechno a pana učitele Fišera na hudebku. Jenže letos půjde do jiné školy. Když se přestěhovali, nemohla by do té pražské dojíždět. A tak neuvidí Terezku, se kterou seděla v lavici od první třídy, ani Katku, ani Mikuláška, kterému za bonbóny dávala opisovat úkoly z matematiky...

„Půjdu si číst na půdu. Můžu si vzít jídlo s sebou a dojíst to tam?“ zeptala se.

„Ne, vždyť je to tam samá špína, prach a pavučina!“ zhrozila se maminka. „Jen to dojez tady. Kdy že to, Luboši, odjíždíš na tu služebku? Dvacátého?“

„Jojo,“ zamumlal tatínek s plnými ústy.

„Dvacátého je...,“ maminka se otočila, aby viděla na *kalendar* na ledniče. „Dvacátého je pondělí. Takže budeš pryč pondělí, úterý, středa, ano?“

Tatínek kývl.

„Chceš odvézt na letiště, nebo tam budeš parkovat?“

„Pojedu svým autem, zbytečně bys v pondělí jezdila dvakrát do Prahy a zpátky.“

„Dvakrát?“ zarazila se maminka. „Aha, máš pravdu, vždyť já pak odpoledne povezu Báru na kroužky!“

V pondělí měla mít Bára klavír a francouzštinu a ve čtvrtek nauku a gymnastiku. Dřív mívala každé odpoledne jen něco. Buď francouzštinu, nebo klavír, nebo nauku, nebo gymnastiku. Jenže to mohla ze školy chodit sama. To teď nešlo, teď ji musela maminka vozit autem, takže měla dvě narvaná odpoledne. Ale měla také slíbeno, že když si to domluví dopředu, tak že se po kroužcích může vidět s Terezou. Aspoň bude mít zprávy, co se děje ve staré třídě.

„Kam letíš, tati?“

„Hádej, můžeš třikrát!“

Což bylo velmi jednoduché, protože tatínek jezdil na služební cesty buď do Manchesteru, nebo do Vídně, nebo do Drážďan. Do Drážďan jezdil vlastním autem, do Vídně vlakem a letadlem do Manchesteru.

„Do Manchesteru,“ řekla Bára.

„Ne, do Vídně. Tentokrát mi výjimečně zaplatili letenku. Přivezu ti dalšího plyšáka.“

„Hurá!“ zajásala Bára, přestože to věděla předem. Měli s tatkem nepsanou dohodu od první třídy, že jí z každé služební cesty přiveze plyšáka. Teď to bude dvacátý pátý. Jedním plyšákem byl i ten králíček s hodinami místo břicha. A pak taky Bára dostala plyšáky – bačkory. Bačkory s psími čumáčky a s psíma ušima, kterým velmi snadno provlhlá podrážka, třeba když Bára nalila v koupelně. Bára si taky čas od času na ty uši šlápla, a několikrát díky tomu udělala pěkný kotrmelec, ale stejně je moc ráda nosila. Mamince tatínek vozil bonboniéry a květiny, ale květiny zvadly, bonbóny většinou snědla Bára, protože mamince by šly na tloušťku, ale plyšáci seděli hezky vyrovnaní na polici u Báry v pokojíčku a hromadili se.

„Tak já si jdu číst,“ oznámila Bára, pořád ještě trochu uražená, a odnesla nádobí do myčky.

„Dobře, oběd bude asi v půl jedné, do té doby mě, miláčku, nech pracovat a zabav se sama,“ řekla maminka.

„Vždyť říkám, že si jdu číst,“ zahučela Bára a měla se k odchodu.

„Pojď se se mnou rozloučit!“ přivolal si ji tatínek. „Vždyť odjíždím do kanceláře!“

Bára mu dala pusu, vyběhla do svého pokoje, popadla z knihovny první knihu, aby to opravdu vypadalo, že si jde na půdu číst, a vklouzla do dveří vedle svého pokojíku.

Za nimi byly strmé zaprášené schody. Uprostřed tedy už moc zaprášené nebyly, protože Bára sem nahoru už šla. Když tu byla poprvé, svítilo venku sluníčko a vrhalo na půdu vikýři pruhy zlatého světla, ve kterých tančil zvířený prach. Dnes bylo venku zataženo a půda se hroužila do hlubokého přitímní.

Bára vylezla po schodech a zamířila kolem staré velké almary uprostřed půdy, v níž byla spousta starých šatů po paní Karasové, od které dům koupili, dozadu do tmavší a tajuplnější části. Cestou ji napadlo, že kdyby někdy přijela Terezka na návštěvu, mohly by si v těch šatech dělat úžasnou módní přehlídku.

Šla pomalu, protože tady byla skoro tma. Vikýř na tomhle vzdálenějším konci půdy stínil velký kaštan, ten největší, který na zahradě rostl. Když svítilo slunce, tak se na půdu prodíralo světlo skoro zelené, jak muselo skrze veliké listy, jenže teď nesvítilo a to šedivé deštivé denní světlo nemělo proti mohutnému kaštanu vůbec šanci.

Nedaleko tohoto okna stála velká kovaná truhla, v níž byl ukryt Bářin poklad.

A za ním teď Bára šla.

Sáhla do truhly a nahmatala něco jako norkový límec. Norkový límec se hnul a prohlásil:

„Mňrrr-ňa?“

A v truhle se rozsvítily dvě zelené lampičky.

„Jé, Barčo, ahoj, ty jsi tady?“ pozdravila kočku Bára. Barča byla zvyklá běhat po venku a v džungli na zahradě měla tolik

schovávaček, že když nechtěla, nikdo neměl šanci zahlédnout ani špičku jejího ocásku. Když bylo venku ošklivo, chodila spát na půdu a tvářila se, že je to její království. Málokdy přišla dolů do kuchyně, kde měla misky, raději žrala z talířku venku na zápraží.

„Mňa-ňa,“ odpověděla Barča, postavila se a předvedla ukázkový kočičí hřbet. Pak z truhly vyskočila. Zbyl tam po ní ve starém šatstvu vyležený vyhrátý důlek. Barča hupla na židli, posadila se *jako dáma*, což znamenalo, že ovinula ocásek kolem předních tlapek, protože jen kočka bez způsobů nechá ocas tam, kde ji napadne, a rozespale mhouřila oči. V mohutném zívnutí předvedla krásně růžový jazýček a čtyři bílé ostré špičáky. Bára si představila, že kdyby byla myš, připadaly by jí Barčiny zuby jako tesáky tygra šavlozubého. Tedy *machairodonta*. Toho znala z knížky *Zavátý život*, kterou měli na půdě na chalupě dokonce dvakrát. Na obálce jedné z nich byl *stegosaurus*, ještě s takovými podivnými výrůstky podél páteře, které vypadaly úplně jako dračí hřeben, a na obálce té druhé byl jelen s obrovským paroží. Ta první kniha podle babi jizerské vyšla už za války a tu druhou vyhrála buď teta Mirka, nebo maminka v nějaké soutěži ve škole. Bára měla radši tu se stegosaurem, byla větší, a tím pádem i nějak důstojnější. Hltala příběhy o pravěkých zvířatech s ilustracemi tak krásnými, že vypadaly jako fotografie. Tygru šavlozubému se v té knížce říkalo *machairodon*. Báře bylo divné, proč se píše *machairodon*, ale když je to slovo nějak vyskoňované, tak je tam třeba *machairodonta* nebo *machairodontovi*. Prostě v tom prvním pádě vždycky zapomněli vytisknout *t* na konci. Ptala se na to babi jizerské a ta soudila, že je to prostě chyba, to se holt v knížkách někdy stává. Ale maminka prohlásila, že to chyba není, že je to řecké slovo a řecká slova se skloňují *specificky*, tedy zvláště. Ať to bylo, jak to bylo, z pohledu myši byla Barča pravý nefalšovaný *machairodon*.

Bára znovu sáhla do truhly, odhrnula šaty po paní Karasové a vytáhla velkou a těžkou, v kůži vázanou knihu. Posadila se tak, aby se mohla zády opřít o truhlu, a knihu otevřela. Neměla

ji prvně v rukou, a přesto – nebo spíš právě proto – se jí dotýkala s velkou úctou. S kouzelnými věcmi by se mělo zacházet uctivě, protože by se jinak mohly urazit, a kdo ví, co by se dělo.

Chvíli zamýšleně hleděla na stránky pokreslené starodávnými a prapodivnými mapami. Bylo by fajn potkat zase Karla, pomyslela si. Třeba už jako krále. A Blanku. Ale já mám mnohem důležitější úkol. Musím najít toho Achillea a zachránit život Patroklovi. A když si přitom trochu prodloužím prázdniny, tak to bude taky jen dobře, usoudila.

„Tentokrát jdu na dlouho, Barčo,“ vysvětlila kočce, která si zrovna začala mýt čumáček.

„Mňa?“ udělala Barča, jako by se ptala – to říkáš mně? a pokračovala v ranní toaletě.

Bára zavřela oči, naslepo otevřela atlas a položila dlaň na jednu stránku.

Trochu se s ní zhoupł svět, asi jako když se zastaví výtah, a ohlušil ji křik spousty lidí.

Kapitola 2

Bára otevřela oči a hned je zase zavřela, jak ji do nich uhodilo žhavé slunce. Napodruhé je otevírala pomalu a zakrývala si je dlaní, oči přivyklé polotmě na půdě se ostrému jasu přizpůsobovaly pomalu.

Konečně se mohla rozhlédnout.

Usoudila, že se ocitla na nějakém tržišti. Kolem přecházely davy lidí, prodavači pokřikovali a vnucovali jim svoje zboží, do toho odněkud bučely krávy a bečely ovce, Bára měla pocit, že zaslechla i zářehání koně. Stála spolu s dalšími lidmi v nějaké dřevěné ohradě. Na rozdíl od těch, kteří procházeli kolem, byli tihle lidé takoví zamlklí. Jako by je dění okolo nezajímalo.

„Jak to, že nemá nabílené nohy?!“ zaslechla vzteklý řev. „Za co tě živím, ty šibeničníku? Mám tě prodat do dolů?!“

„Ne, pane, odpust, napravím to,“ odpověděl vzteklounovi poněkud otrávený hlas, načež Báru někdo popadl v podpaží, postavil ji do necek nebo něčeho podobného až po okraj plného tekutého vápna, zase ji vyndal a vrátil ji na zem.

Bára měla nohy až po kolena bílé a ve vápně měla urousaný i okraj šatů, což byl v podstatě po stranách sešitý obdélník obyčejné nažloutlé látky s otvorem pro hlavu. Překvapeně se otočila po chlapíkovi, který ji zvedl jako pírko, a zahlédla zrovna, jak na jeho svalnatých zádech přistál karabáč, který třímal v ruce rozzuřený upocený tlustoch.

„První zákazníci už chodí, a ona nemá nabílené nohy! U Herkula! Nebo jsi snad,“ tlustoch vytřeštil oči, „ty budižkničemu, strčil mezi prvně prodávané holku, která už na trhu byla?!“

Tlustoch se otočil na Báru.

„Už tě někdy prodali?“ vybafl na ni. Jak se potil, silně páchl česnekem.

Bára popravdě zavrtěla hlavou a tlustoch si oddechl. Ten chlapík, co před chvílí dostal karabáčem, taky. Tloušťík si Báru zkoumavě prohlížel a Bára z toho měla hodně nepříjemný pocit.

„Ta holka se mi vůbec nevybavuje,“ prohlásil pak břichatec.

„Co o ní víme?“

Svalovec pokrčil rameny.

„Ty pochopitelně nic,“ prskl na něj tlustoch. Doslova prskl, protože jak se vztekal, létaly mu sliny od úst a bylo to nechutné. „Ty nevíš nikdy nic! Nač tě živím? Prodám tě do dolů, ty šibeničníku!“ zopakoval svou, pravděpodobně naprosto běžnou, výhrůžku, protože gorila stála a nehnula ani brvou.

Tlustoch vlastně tomu druhému nenadával do šibeničníků, šibeničník byla jen v češtině smyslem nejpodobnější nadávka. V tom jazyce, kterým hovořili, mu říkal nějak jako nosič vidlice. Znělo to *furcifer*. Trochu jako Lucifer. Ale co by bylo na vidlici tak špatného, že má podobný význam jako šibenice, to Bára nechápala. Tak to pustila z hlavy.

„Co umíš?“ štěkl zase tlustoch na Báru.

Bára pokrčila rameny, protože vlastně nevěděla, co odpovědět. Má říkat, že umí číst a psát nebo že dokáže upéct hrníčkový koláč nebo že už se naučila na gymnastice araba nebo že umí jezdit na kolečkových bruslích nebo že umí psát ve wordu nebo že konečně dokáže zahrát něco z Knížečky skladeb pro Annu Magdalenu Bachovou s přednesem, nebo co ten tlustoch vlastně chce slyšet?

„Rozumíš aspoň latinsky?!“

Bára kývla. Aha, tak tahle řeč je latina, pomyslela si. Latinsky mluvili vzdělanci ve středověku, to už věděla, ale tady to nevypadalo jako středověk a ten tlustoch rozhodně nepůsobil dojmem vzdělance.

„Jak se jmenuješ?“

„Bára Holečková.“

„Bára co?“ vytřeštil oči tloušťík.

„Holečková.“

Tloušťík si odplivl.

„Ta domorodá jména jsou nemožná. Á, Lucie Lollie, takhle časně!“ nasadil během zlomku vteřiny úlisně přátelský výraz a vrhl se k někomu, kdo přicházel k ohradě. „Takže už na cestě domů, že? To se nedivím, že sis přivstal, dnes bude vedro, vyplatí se část cesty urazit ještě ráno, než slunce začne pražit naplno!“

Lucius Lollius pohybem ruky zarazil tok tloušťíkovy výřečnosti.

„Máš pro mne něco, Publie Audie?“ zeptal se. No to je jméno, pomyslela si Bára. Publius. To je jako Pobljius.

Zvláště ten pátý pád – Publie. Pobljije. No, k tomu hnusnému tlustochovi se to docela hodí.

„Jak jsem ti říkal – chci slušné, čistotné děvče, pracovité, které umí opravdu dobře latinsky, už mě opravdu unavují otroci, se kterými se pořádně nedomluvíš. Naše hospodyně už moc nemůže na nohy, potřebujeme někoho, kdo by ráno nakoupil na trhu a tak, a tam nemůžu poslat Germánku, která umí říct sotva ano, pane, a ne, pane. Chápeš.“

„Chápu tě naprosto přesně, Lucie Lollie, s otroky je prostě pořád nějaké vztekání,“ přitakával Publius Audius. „Ale snad pro tebe mám přesně to, co hledáš. Je na trhu poprvé, majitel ji prodává, protože přišel na mizinu, jinak by se jí nikdy nevzdal. Pracovité děvče, příčinnivé, poslušné, asi dvanáctiletá, a roste do krásy. Za tři tisíce sesterciů je tvoje.“

„Tři tisíce sesterciů?“ zhrozil se Lucius Lollius. „To nejsou malé peníze. Ukaž mi ji.“

Publius Audius za ruku přitáhl Báru.

Cože?! pomyslela si Bára. Oni mne *prodávají*?!

Lucius Lollius si ji chvíli mlčky zamyšleně prohlížel. Byl to tmavovlasý a tmavooký člověk ve věku Bářina tatínka, opálený, s ostrým nosem a vráskou mezi obočím. Pečlivě se holil a na sobě měl, no, Bára by se nerozpakovala tomu říct prostěradlo. Jako by byl celý zabalený do nějakého nažloutle bílého závěsu.

Pravé rameno a pravou ruku měl volné, takže bylo vidět, že pod tím má ještě nějakou košili s krátkým rukávem. Za ním stál asi pětadvacetiletý mladík s úplně vyholenou hlavou, na které mu seděl slamák, aby se mu do holé lebky neopíralo slunce. Podle barvy obočí musel být nádherně zrzavý. Ten nebyl zabalný do závěsu, měl na sobě jen halenu skoro stejnou jako Bára, ale kratší, nad kolena.

„Hm, pohledná je, ale za tři tisíce...“ řekl váhavě Lucius Lollius a začal Báře ohmatávat ruce. „Vcelku svalnatá,“ usoudil pak.

Bodejť bych nebyla, když dělám od čtyř let sportovní gymnastiku, ušklíbla se v duchu Bára.

„Ale mladá, ještě moc práce nezastane. Víc než dva tisíce ti za ni nedám,“ rozhodl Lucius Lollius.

„Cože?“ zděsil se Publius Audius a vypadalo to, že dostane infarkt. „Dva tisíce za takovouhle budoucí krasavici?! Pracovitou, poslušnou, slušně vychovanou? Lucie Lollie, chceš ze mě udělat žebráka?“

„Nene, to ty chceš ožebračit mě!“ smál se Lucius Lollius.

„Jakpak se jmenuje její bývalý pán, abych se poptal, jestli má opravdu všechny ctnosti, o kterých hovoříš?“

„Dobře, tak dva tisíce,“ mávl znechuceně rukou Publius Audius.

„Rufe, vyplat mu je,“ otočil se Lucius Lollius na mladíka se slamákem. Ten vysázel Publiu Audiovi peníze na dřevěný stolek s rozviklanýma nohama a Publius Audius si je velmi pozorně přepočítal a pořád při tom vzdychal, jak Báru prodal levně a jak na tom prodělá, ale co by on ze staré známosti pro Lucia Lollia neudělal, i žebratou by klidně šel. Lucius Lollius ho vůbec neposlouchal a tlesknutím si přivolal nosítka.

Bylo to takové lehátko s baldachýnem, aby na nosítka nepražilo slunce, a nesli je dva černoši. Bára nikdy z blízka neviděla tak vysoké a svalnaté černochoy. Vlastně asi nikdy zblízka neviděla černochoy. Tihle vypadali jako z amerických thrillerů. Měřili možná ke dvěma metrům, měli dlouhé, štíhlé, ale svalnaté údy

a rozložitá ramena. A byli úplně, ale úplně černí, ne čokoládově hnědí, ale černí jako naleštěný eben, jen bělma a zuby jim svítily. Další dva černoši nesli na hlavách velké těžké proutěné koše. Všichni čtyři měli kotníkové šněrovací boty, ale s otevřenou špičkou a patou, krátké červené sukýnky ze stejné látky, jako byly závěsy na lehátku, a v levém uchu zlatou náušnici.

„Chceš na ni provaz, Lucie Lollie?“ zeptal se ještě Publius Audius, když si Lucius Lollius lehal do nosítek. Ne na záda, ale na bok.

„Vychvaloval jsi její poslušnost,“ připomněl mu Lucius Lollius.

„Já myslel, aby se ti neztratila tady v tom mumraji,“ máchl Publius Audius rukou kolem sebe. „To víš, Neá Polis je rušné město, holka to tu nezná, ještě si tě nepamatuje...“

„Rufe, dej na ni pozor,“ požádal Lucius Lollius mladíka se slamákem. „Buď zdrav, Publie Audie!“ rozloučil se s tlustochem a nosítka se dala do pohybu.

Černoši s koši, Rufus a Bára za nimi.

Proplétali se úzkými pravouhlými uličkami, které byly přeplněné lidmi spěchajícími na trh a z trhu, nosítka, hýkajícími osly, dvoukoláky se zeleninou a s hliněným nádobím, a Bára dostala strach, že se ztratí. Sice jí vůbec nebylo po chuti, že si ji někdo prostě koupil jako křečka ve zverimexu, ale na druhou stranu Lucius Lollius vypadal mnohem přívětivěji než Publius Audius a Bára se bála, že kdyby se ztratila, třeba by se dostala zpátky k Publiovi.

V uličkách byl aspoň stín, protože je lemovaly vysoké, někdy i třínebo čtyřpatrové domy hodně podobné starým činžákům na Vinohradech, kde bydlela Bářina teta Mirka. Tetin dům měl na fasádě takové stříšky nad okny a mezi okny sloupky a dva sloupy vedle vchodových dveří, a to právě bylo hodně podobné těm domům, které míjeli. A stejně jako na Vinohradech, i tady byly v přízemí domů obchody.

Po nějaké době se dostali do čtvrti, kde už nebyly velké a docela přepychově se tvářící domy, ale jen malé přízemní nebo patrové domky a po ulicích, na které pralo slunce, běhaly děti,

psi a slepice. Za krátko uviděla Bára na konci ulice mohutnou věž městské brány a pak už se ocitli za městem. Dlážděná ulice přešla v prašnou silnici s kolejemi vyježděnými od vozů, kolem níž byly vysázené borovice se zvláštním tvarem koruny. Měly dlouhý holý kmen a nahoře jako by seděl takový seshora splácý obláček.

Na cestě potkávali vozy naložené nejrůznějším zbožím, ale Bára si všimla, že před městskou bránou to zboží všichni překládají buď na mezky, nebo na dvoukoláky, nebo rovnou na ot-roky. Vozy do města nesměly.

Čím dál od města byli, tím víc ruch na cestě ustával, až pu-tovali úplně sami. Slunce na obloze stoupalo výš a výš, stíny se zkracovaly, a ať borovice u cesty dělaly, co mohly, jejich stín už na ni nedosáhl. Báře slunce pražilo na hlavu, měla strašnou žízeň a začínaly ji bolet nohy. Ne že by měla namožené svaly, bolela ji chodidla, protože byla bosá. A tak zpomalovala.

Lucius Lollius asi po pěti kilometrech vyhlédl z nosítek, a když zjistil, že Rufus a Bára jsou dost daleko za nimi, poručil černočům, aby nosítka postavili do stínu. Černoši to s radostí udělali, sami si sedli do stínu vedlejší borovice a začali hlasitě brebentit svojí mateřštinou. Trvalo chvíli, než je Bára s Rufem došli.

Lucius Lollius se protahoval, protože byl rozlámaný z dlou-hého ležení. Bára by si to s ním klidně vyměnila.

„Nemůžete jít rychleji?“ utrl se na Rufa.

„Nemá boty, pane,“ omlouval Báru Rufus. Lucius Lollius se podíval na Bářiny bosé nohy, z nichž se drolilo zaschlé vápno.

„Opravdu, nemá,“ poznamenal. „Toho jsem si nevšiml. To bychom jí bývali nějaké koupili. Co teď s tím? Potřebuji být doma co nejrychleji, a ještě to máme asi deset mil.“

Deset mil? zhrozila se v duchu Bára. Kolik je jedna míle? Černoši se bavili tak nahlas, že skoro nebylo slyšet vlastního slova.

„Ticho!“ křikl na ně Lucius Lollius, až sebou Bára škubla.

„Bud' se bavte latinsky, nebo držte klapačky! Kdo má poslouchat tu vaši hatmatilku!“

Černoši na něj užasle vykulili obrovské černé oči, až jim v ebenových obličejích zasvítily bělma.

„So pán šikat?“ zeptal se opatrně jeden z nich velmi lámanou latinou.

„Však ty mi dobře rozumíš,“ zavrčel na něj Lucius Lollius.

„So pán šikat?“ optal se znovu černocho.

„Kdybys mě mohl postrádat, dovedl bych ji sám, pane,“ nabídl se Rufus. „Núbijci tě domů donesou za dvě hodiny, oč hůř rozumí latinsky, o to rychleji běhají.“

Černoši se zase rozhulákali.

„Ticho!“ zařval znovu Lucius.

Černoši se na něj tázavě podívali a pak pro jistotu přiskočili k nosítkům.

„Pán jít?“ zeptal se jeden opatrně.

„Sednout!“ zahulákal Lucius a černoši si zase sedli.

„Oni to dělají schválně,“ postěžoval si Rufovi.

„Nejsem si jist, pane,“ pokrčil rameny Rufus.

„Dobře, Rufe, půjdu napřed. Hleď, abyste byli doma do setmění.“

„Jistě, pane,“ usmál se Rufus. Měl oči jako lískové oříšky. Lucius zatleskal, čemuž černoši okamžitě porozuměli, dva si naložili na hlavy koše a dva popadli nosítka.

„Rychle!“ zavolal na ně Lucius už ležící v nosítkách a všichni čtyři černoši se velmi rychle a velmi ladnými skoky rozeběhli.

Rufus se posadil do stínu a z mošny, kterou měl přes rameno, vytáhl hliněnou láhev.

„Máš žízeň?“ zeptal se Báry.

„Mám,“ kývla.

„Takže mluvit umíš,“ usmál se Rufus a podal jí láhev. Sedla si do stínu k němu a pořádně se napila. Voda byla sice teplá, ale byla to voda. Rufus se usmíval a slušelo mu to.

„Odkud jsi?“ zeptal se jí.

